

Rapport Fremtidens kulturskole

Inderøy kommune

Inderøy er en kommune i Trøndelag som ligger nord i Trondheimsfjorden. Kommunen grenser til Steinkjer og Verdal i øst, og mot Indre Fosen og Steinkjer i vest. Kommunen har sjøgrenser mot Verran i nord og Levanger i sør. Inderøy kommune dekker 365 km² og har 6816 innbyggere. Kommunen har en sterk og tydelig målsetting om å være en kulturkommune med ambisjoner. Inderøy kulturskole har 300 elevplasser i sitt kjerneprogram. Kulturskolen som ressurscenter samarbeider med helsestasjonen, grunnskole, videregående skole, DKS, UKM og det frivillige kulturlivet i kommunen. Skolen har ca 6 årsverk fordelt på 19 ansatte. Kulturskolen har vært organisert i sektor oppvekst og kultur siden høsten 2020.

Kulturskolen er samlokalisert med fem enheter ved AKSET kultur- og skolesamfunnet der det jobbes tett på tvers av enhetene. Tverrfaglighet og fellesprosjekt er sentrale målsetninger for vårt samarbeid bygd på våre felles verdier kultur - helse - læring.

I Inderøy si kommunegruppe har følgende deltatt jevnt gjennom hele prosjektet:

- Rektor kulturskole, Sigrid Bjerkan, koordinator
- Enhetsleder kultur, Ingrid Stai, koordinator
- Enhetsleder barnehage, Heidi Henriksen

I tillegg har Berit Røflo, leder for komité Folk og enhetsleder for oppvekst, Birgit Bremer Mejdal, deltatt på noen møter, men på få -, eller ingen samlinger. Prosjektet er blitt godt politisk forankret ved tre temasaker på kommunestyremøter 23.03.21, 18.01.22 og 20.09.22.

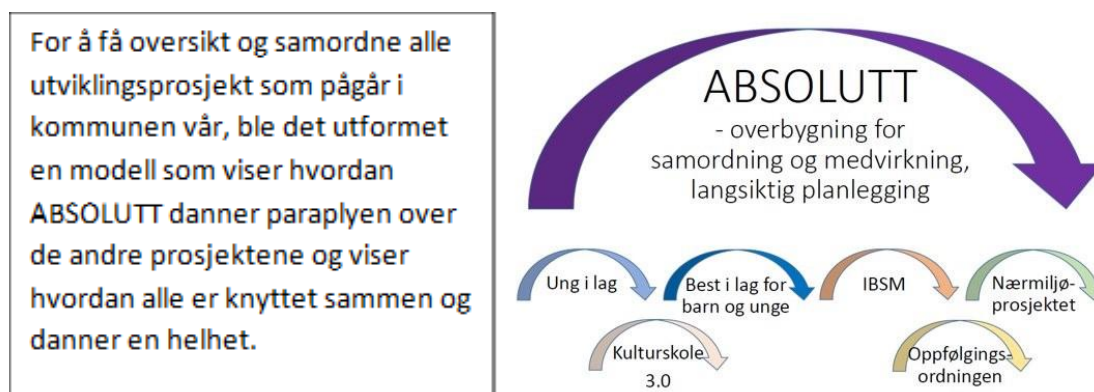
Deltakelse i utviklingsprosjektet Framtidas kulturskole inngår i ordinære stillinger. Det er ikke blitt tilført deltakerne ekstra ressurser i form av tid eller økonomi. Prosjektets innhold og form har vært svært lærerik og inspirerende, vært en god igangsetter for nye samarbeidsprosesser i vår organisasjon. Men knapphet på tid i hverdagen har det vært svært utfordrende for bred deltakelse og ønsket gjennomføring.

For å utvikle og teste ut en metode for medvirkningsprosesser, kalt *Drømmefangst*, fikk vi sammen med Steinkjer og Snåsa kommuner tildelt midler til *Barne- og ungdomskultur på barn og unges premisser* fra Kulturtanken og fylkeskommunale skjønnsmidler.

Hemmere og fremmere i vårt prosjekt

Det har vært utfordrende å få etablert ei stabil kommunegruppe gjennom prosjektperioden med den bredden man ønsket seg fra ulike ansvarsområder. En av årsakene ligger nok i at det for tiden pågår mange utviklingsprosjekt i vår kommune med samme mål om å samhandle og samskape for å bli en *kommune 3.0*. Mange sentrale personer var allerede involvert i ABSOLUTT-programmet da Framtidas kulturskole-prosjektet startet opp. Da blir tid og prioritering en utfordring som kan begrense muligheten for god forankring og samhandling på tvers av enheter som det hadde vært naturlig å samarbeide med. Samtidig, som deltaker i flere prosjekt, kan man få bedre oversikt over andre prosjekt og bidra til at de henger sammen og styrker hverandre ved blant annet å spre kunnskap og trene på nye arbeidsformer.

Det har vært en fremmer i vårt prosjekt å få synliggjort og bevisstgjort prosjektets sammenheng med andre satsinger i vår kommune.

Forankring og begrunnelser

Barnehagene, skolene, kulturskolen og biblioteket skal være en sentral aktør når det gjelder å gi barn og unge i Inderøy en trygg og god oppvekst. (Fra kommuneplanens samfunnsdel 7.6.1.2 Oppvekst).

Inderøy skal være den beste kommunen å vokse opp i! (Fra kommuneplanens samfunnsdel og målsetning i ABSOLUTT-programmet)

«Dette er en ambisjon vi i politikken deler. Det er ambisiøst og utfordrer oss til å komme med de beste planene, løsningene og tilbudene til barn og unge. De er utålmodige, livet er NÅ! Det er nylig laget en ny ungdomsplan. For å nå målet om å bli den beste kommunen å vokse opp i, trenger vi å forbedre og utvikle våre samarbeidsstrukturer og hvordan vi samhandler mot felles mål om barn og unge — og med barn og unge.» (Sitat fra Berit Røflo, leder for komité Folk)

«Forventningsbildet i oppvekst – fra foresatte, kommuneorganisering, statsforvalter og andre: Samhandling på tvers, barn og unges medvirkning. Hvorfor er det så viktig at vi arbeider på denne måten? Hva ønsker vi sjøl å få til? Det er viktig at vi ser sammenhenger og den røde tråden. Dette er hvorfor vi søkte midler og ble med i DeKom, ReKom, oppfølgingsordninga, ABSOLUTT, kulturskole 3.0». (Randi Tessem, sektorleder for oppvekst og kultur)

Politikk og administrasjon har tydelige forventninger. Høye ambisjoner som utfordrer.

- Hva betyr det å ha mål om fortsatt være en kulturkommune med ambisjoner og bli den beste kommunen å vokse opp i? Hva skal til?
- Hvordan kan kulturskolen bidra og bli en naturlig og viktig aktør i dette arbeidet?
- Kulturskolen kan - og bør bli en naturlig del i forebyggende, helsefremmende og lærende utviklingsarbeid i kommunen. Er vi enige om dette? Hva må vi sammen gjøre da?

Dette har vært sentrale spørsmål i prosjektet, og som det fortsatt må jobbes med i tida framover. Vi har innsett i denne perioden at hele oppvekstfeltet sammen med kultur og helse bør jobbe tettere sammen for at våre mål skal bli realisert. Spørsmålene skal besvares med forskningsbasert kunnskap og utvikling av gode samarbeidsformer og medvirkningsprosesser.

Med prosjektet Framtidas kulturskole ønsker Inderøy å forbedre og utvikle to spor

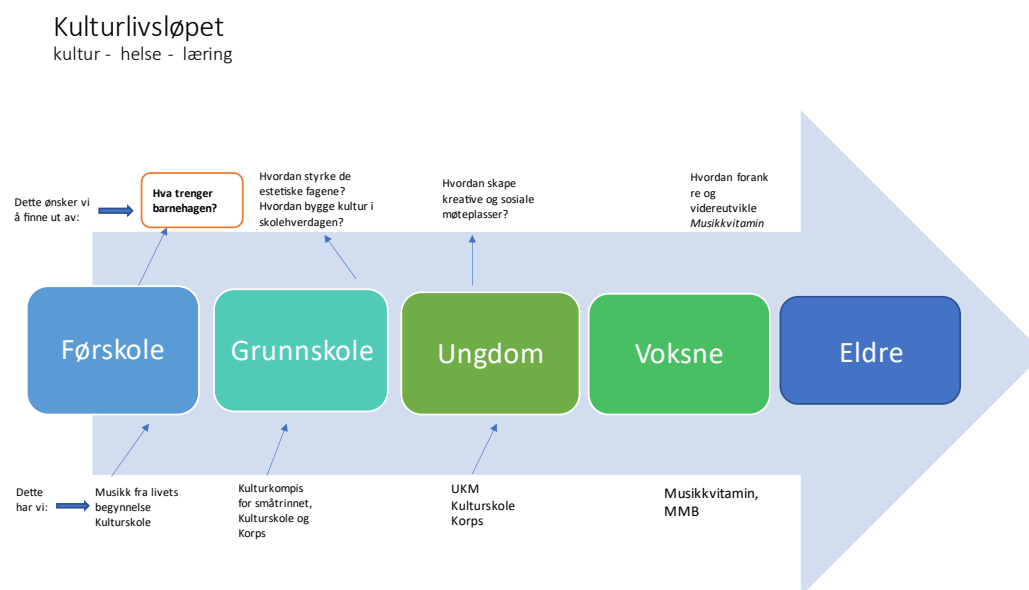
Med deltakelse i Framtidas kulturskole ønsker Inderøy utvikling i to spor:

- Vi ønsker å jobbe for større helhet og bedre sammenheng i organisasjonen der kulturskolen er en sentral aktør. Her skal vi legge til rette for gode medvirkningsprosesser og etablere god kultur for samhandling og samskaping.

- Vi ønsker å utvikle og prøve ut et samarbeid mellom barnehage og kulturskole både organisatorisk og faglig med bakgrunn i felles mål om å skape de beste oppvekstvilkår for de yngste barna.

Inderøy kulturskole har jobbet målrettet i mange år for å utvikle skolen til et ressurscenter og har oppnådd mye. Likevel ser vi at et større og forpliktende samarbeid med oppvekst-, kultur- og helse bygd på felles mål og kunnskapsgrunnlag må til for å føre dette arbeidet videre og gi et varig resultat. Deltakelse i dette prosjektet gir oss mulighet til å sikre bedre forankring, god kunnskapsdeling og gjensidig forpliktelser som er avgjørende for gode samarbeidsprosesser og måloppnåelse. Denne helhetstanken og strukturbyggingen er utgangspunkt for vårt satsingsområde spor 1.

I prosjektet har kulturlivsløpet vært et viktig perspektiv for valg av det andre satsingsområdet, spor 2. Kulturskolen i Inderøy har som mål å bidra til kunstnerisk og kulturell opplevelse, opplæring og deltakelse for innbyggerne i alle aldre for å skape livskvalitet og tilhørighet, bygge mestringsressurser og meningsfulle liv. Kulturskolen har vurdert det totale tilbudet slik det ser ut i dag, og sett hvilke «hull» som bør tettes for å sikre et rikt kulturlivsløp. Det viser at vi gjerne skulle ha utviklet et samarbeid med barnehagene for å bidra til å sikre kunst- og kulturaktiviteter i barnehagehverdagen. Barnehagene på sin side ønsker også et tettere samarbeid med kulturskolen for å løfte og styrke det estetiske innholdet. Deltakelse i prosjektet har inspirert og bidratt til å knytte nettverk for idé- og erfaringsutveksling med andre kommuner. Barnehagene i Inderøy har gjennomført et nettmøte med Sunnfjord for å la seg inspirere til det videre arbeidet til dette området.

Samskaping og samhandling - Helhet og sammenheng i oppvekst og kultur i Inderøy kommune

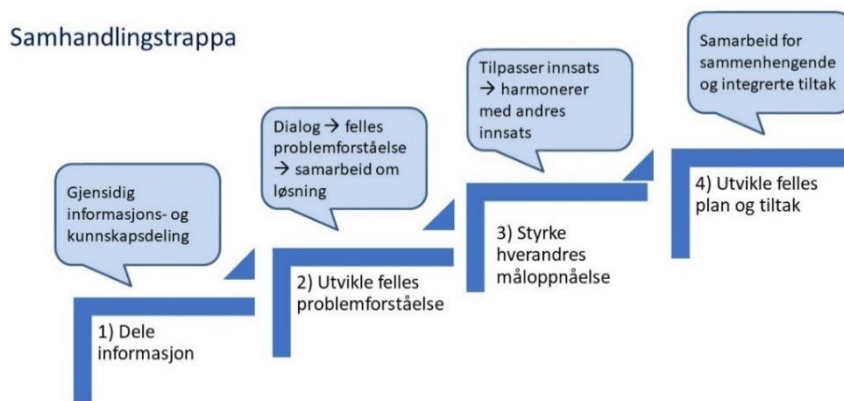
Samskaping og samhandling har vært sentralt i prosjektet og avgjørende i forankringsarbeidet og forpliktete involverte parter. Begrepene har vært nyttig å definere og viktig å trene på i praksis. Hva må til for å kunne samskape og samhandle? Hvem skal man samhandle med og hvorfor?

Hvordan skal disse møteplassene organiseres, hvilke verktøy bør man benytte seg av for å oppnå gode samarbeidsprosesser?

Ledere må ha kunnskap om gevinstene utviklingsarbeidet vil gi, verdsette og prioritere nye arbeidsformer og legge til rette for dialog og medvirkning. Det vil bidra til å skape et felles tankesett

slik at det etableres en kultur for samhandling og samskaping som blir en måte vi jobber på som organisasjon. Dette har vi ikke oppnådd i Inderøy enda, men er på god vei. Vi opplever det tar tid å «jobbe seg sammen», forstå hva dette handler om og hvordan gjøre det.

I tillegg til jevnlig møter i kommunegruppa, har vi gjennomført to sektormøter med tema *helhet og sammenheng i oppvekst og kultur*. I disse møtene har vi hatt prosessveiledning ved Torkel Øien og Hege Hagedal. Møtene har vært viktig for utviklingsarbeidet knyttet til begge sporene i prosjektet og starten på et langsiktig samarbeid i ny sektor der vi kan utveksle kunnskap, styrke hverandre, sette oss felles mål og utvikle nye tiltak. *Samhandlingstrappa* har vært et nyttig verktøy for å kartlegge hvor vi befinner oss, og hva må til for å komme oss oppover i trappa.

Hvor er vi nå i samhandlingstrappa?

- På noen områder befinner vi oss både på 2. og 3. nivå i trappa, men tramper mye opp og ned 1. og 2. trinn
- Relasjonsbygging og forankring er i gang. Det bygges nye samarbeidsstrukturer
- Møtestrukturer begynner å ta form, ledere på tvers møtes med ny agenda og nye faggrupper møtes

Å jobbe med prioriteringer var en nyttig øvelse for bevisstgjøring og konkretisering av mulige tiltak i sektor oppvekst og kultur. Til dette benyttet vi *Prioriteringsmodellen* (Svein-Erik Fjeld)

Et annet verktøy på temamøtene i sektor oppvekst og kultur har vært *Prioriteringsmodellen* (Svein-Erik Fjeld)

Drømmefangst, en metode for medvirkning, samhandling og samskaping

For å trene -, og teste ut en prosess for medvirkning, samhandling og samskaping har Inderøy samarbeidet med Steinkjer og Snåsa kommuner, og med tjenestedesignbyrået Halogen og Hilmarstiftelsen om *Barne- og ungdomskultur på barn og unges premisser*. Dette er en 3-trinns prosess som rettet seg til barn og unge og starter med en kartlegging og gjennomføring av *Drømmefangst* (trinn 1) der spørsmålet *Hva er din drømmefritid* ble stilt? Målet er å gi barn og unge reell makt og innflytelse i utvikling og drift av sine kultur- og fritidsaktiviteter.

Alle 6.trinnselever ved Sandvolla skole og en gruppe ungdomsskoleelever jobbet hver for seg med oppgaver i en kreativ og aktiv 3-timers økt. Opplegg og spørsmål ble designet av kommunegruppa sammen med Halogen og Hilmarstiftelsen. Erfaring, læring og resultat fra denne prosessen knyttes også til ABSOLUTT-programmet i vår kommune. Spørsmålene som ble stilt og drømmene som ble fanget kunne da rettes til ulike aktører i kommunen, både kommunale og frivillige.

Arbeidspakken i gjennomføringen av *Drømmefangst* er i et format som kan gjenbrukes, men verktøyet må tilpasses/oppgaveformatet må endres. Gjennom grundig evaluering og knaing av *fangsten*, har vi jobbet for å definere hva drømmene handler om. I Inderøy ble dette sammenfattet i 7 drømmer som er blitt bearbeidet av en bred sammensatt gruppe i trinn 2: *Framtidssafari*. Gruppa ble utfordret på følgende spørsmål:

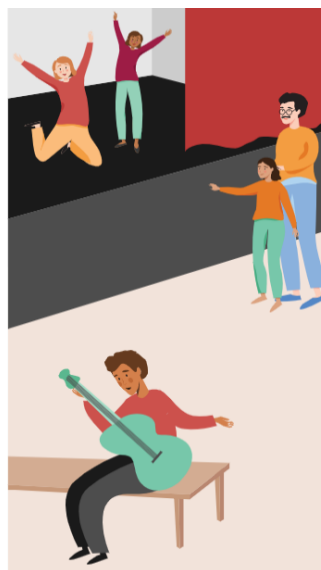
- Hvem kan -, og hvem tar ansvar for å fasilitere drømmene?
- Hvem må samhandle og samskape med hvem om hva for å oppfylle drømmene?

Drøm fra barn og unge i Inderøy

Fremtidens kulturskole

Barn og unge drømmer om at kulturskolen er en møteplass og en arena for flere konserter og festivaler. Nye tilbud inkluderer matkultur, skrivekurs og ballett-teater.

Langsiktige prioriteringer (i kommunen), samskaping og kommune 3.0-tilnærming blir viktig for å få til denne utviklingen. Aktører som UKM, ungdom, ungdomsrådet og frivilligheten må involveres.

I tredje og siste trinn i denne prosessen kalt *Tidssreiser*, skal det prøves ut ett, eller flere konsept basert på drømmefangsten og framtidssafari. Dette vil pågå vinteren 22/23. Deltakere i ABSOLUTT-programmet og Framtidens kulturskole deltar i prosessen.

Arbeidsmåter framover

Som metode for medvirkningsprosesser framover ønsker vi å kjøre *Drømmefangst* årlig, eventuelt annet hvert år, for å sikre barn og unges stemmer sammen med kommunens ungdomsplan. Vår erfaring fra *Drømmefangst* er at barn og unge gjerne vil medvirke, de vil bli sett og hørt. Dette verktøyet har allerede blitt tatt i bruk som verktøy og ny kunnskap i samskappingsprosess med frivilligheten – der drømmene fra drømmefangsten var med, og inngå som metode/verktøy i kommunens samhandlingsmodell. (BTI).

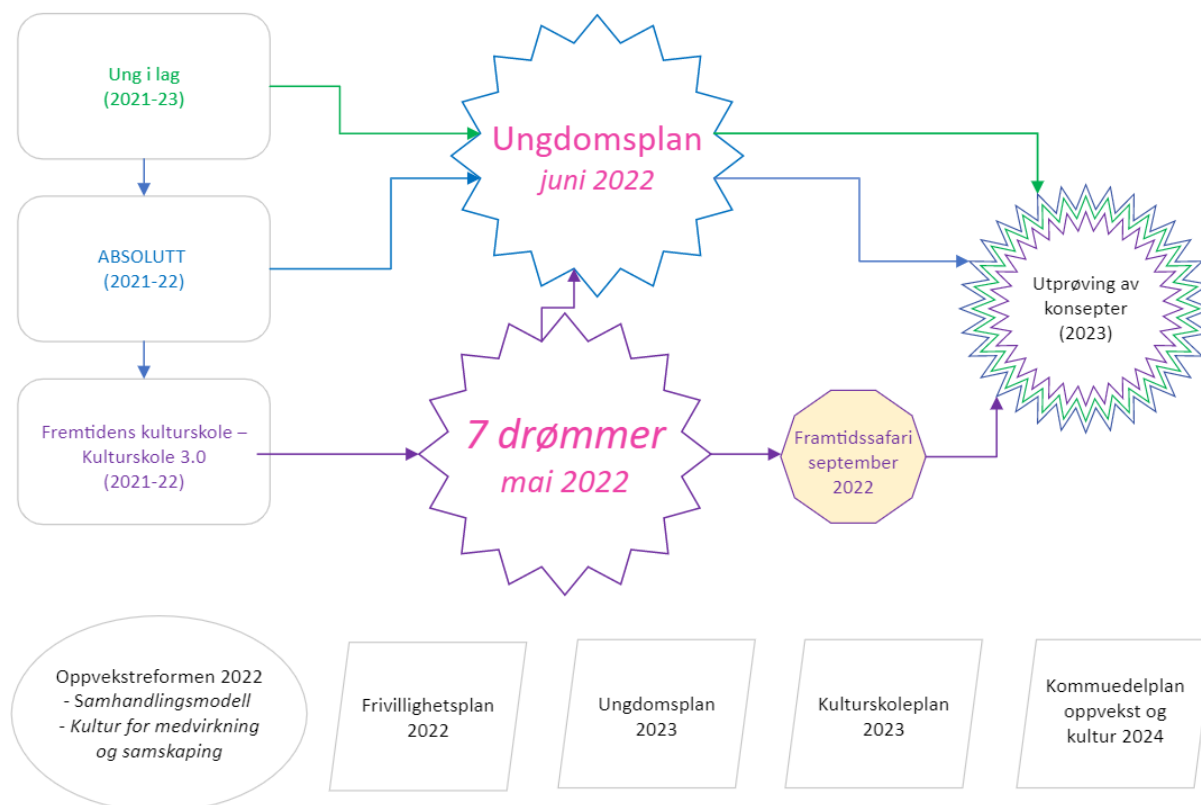
Som organisasjon bør kommunens verdier og målsetninger bli bedre forankret og retningsgivende i kunnskapsbygging og tiltak. Vi må fortsette arbeidet med å etablere gunstige tverrfaglige møteplasser og innføre gjensidig forpliktende samarbeid på tvers av fag og enheter med god forankring knyttet til felles mål.

- Hvem samhandler vi med framover, hvorfor og hvordan?
- Hvordan sikre et mangfold av stemmer og benytte ulike møteplasser og møteformer?
- Aktiv lytting, hvordan trene på det for innsikt og ny forståelsesramme?
- Felles kunnskapsgrunnlag. Hvordan skaper vi det? Hvem sitt ansvar?

Helhet og sammenheng - planer som «snakker sammen», en effekt med piloten

Vi er inne i en periode der mange nye planer skrives og andre skal revideres. Utfordringen nå blir å skrive planer og utforme dem slik at de henger sammen og tydeliggjør våre ambisjoner om å samhandle og samskape. Planene skal vise til gode prosesser for medvirkning og tilrettelegge for fleksible og varierte møteformer. Dette for å sikre at ulike stemmer blir hørt. Alle skal med! Planverkene våre skal være enkle, anvendelige og tilgjengelige. Sentrale og lokale planverk og styringsdokumenter må «snakke sammen», må samsvare med hverandre og forplikte alle involverte parter. Hva samarbeider vi om, hvordan og hvorfor? Hvilke fellesnevnerne de ulike enhetene har i sitt felles samfunnsoppdrag skal være tydelig formulert.

Se under en modell som viser til venstre tre prosjekt som henger naturlig sammen. I midten og mot høyre Drømmefangsten som pågår og nederst hvilke planverk som skal utarbeides.

For at kommunenorge skal lykkes i å bli *kommune 3.0* der medvirkning, samhandling og samskaping rår, bør det være en forutsetning at de ledende politiske, faglige og administrative etater samhandler, “river silovegger” og samordner sine direktiver og utviklingsprosjekt. Denne

samordningen og kunnskapsforståelsen på overordnet nivå vil slik vi ser det, bidra til å forenkle -, og begrense antall utviklingsprosjekter og satsinger som i dag mer eller mindre pålegges hver enkelt enhet i kommunene. Med en større samordning ovenfra vil man i fellesskap kunne få bedre tid og en reell mulighet til å gjennomføre og videreføre utviklingsprosjekt, særlig de som handler om samhandling og samskaping.

Rapporten er utarbeidet av kommunegruppa ved
Heidi Henriksen
Ingrid Stai og
Sigrid Bjerkan
(27.10.22)